

Förbandsbesöksrapport

Sjöstridsskolan (SSS)

17e november 2022

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarsppliktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem före detta värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntrar vi även andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden. Pliktrådet strävar efter att bidra till att förbanden kan utbilda starka krigsförband.

Rapporten utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Denna rapport delges berörd LMA via Pliktrådet, samt relevanta funktion inom Försvarsmakten genom VIDAR. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges media, riksdagen och Regeringskansliet.

Pliktrådets besökare:

Majken Hallbygård

Hampus Gillström

Innehållsförteckning

Information om förbundet.....	3
Spontana intryck.....	3
Organisation.....	3
Arbetsmiljö och säkerhet.....	3
Fysisk belastning	3
Psykisk hälsa.....	3
Försvarshälsan	3
Attityder och jargong.....	4
Utrustning	4
Avbruten utbildning.....	4
Resor	4
Boendemiljö och vistelseutrymmen	4
Hållbarhet	5
Medinflytande.....	5
Information och mönstring.....	5
Meningsfull fritid.....	5
Soldathem	5
Avslutning	5

Information om förbandet

SSS är belägen i Karlskrona. Förbandet tillhör Karlskrona garnison och de hade vid inryck 210 värnpliktiga och över 300 anställda. SSS är ett jämställt förband där mer än 46% av de värnpliktiga är kvinnor. Vid tiden för besöket hade förbandet ca 300 värnpliktiga med anledning av att flertalet förbandet skickar sina värnpliktiga till SSS för befattningsutbildning.

Spontana intryck

Vi upplevde ett mycket gott bemötande under besöket från såväl anställda som värnpliktiga. Jargongen vid SSS upplevs god och de värnpliktiga verkar må bra. Förbandet utbildar på ett nytänkande sätt med surfplattor och genom läroplattformen ItsLearning. Utbildningen i stort verkar fungera väl men vi får intrycket av att de olika plutonerna utbildar på väldigt olika sätt vilket från de värnpliktigas perspektiv skapat en del förvirring och olikheter.

Vidare ser förbandet värnpliktsutbildningen som, med egna ord, "nio månaders provanställning". De försöker därför bedriva en så pass bra utbildning att majoriteten av de värnpliktiga vill stanna inom organisationen. De två senaste utbildningskullarna har SSS haft 80% respektive 72% fortsatt engagemang inom Försvarmakten efter genomförd värnplikt.

Organisation

Värnpliktsutbildningen består av fem plutoner som i stort har samma fördelningar av befattningar. Pliktrådet uppfattar att de värnpliktiga tycker denna fördelning är positiv då de under befattningsutbildningen kommer få lära känna varandra över plutonsgränserna. Både värnpliktiga och kompaniledningen upplever en befälsbrist, och speciellt kunskapsbrist. På pappret har plutonslagen tillräckligt med personal men i och med de olika kompetenserna befälen besitter kan förbandet drabbas hårt av exempelvis sjukfall.

Arbetsmiljö och säkerhet

På SSS får skyddsassistenter väldigt bra utbildning och de upplever själva att de förstår sin uppgift. Pliktrådet upplever att arbetsmiljön är god.

Fysisk belastning

De värnpliktiga upplever att belastningstegringen gått fort. En pluton fick exempelvis full stridspackning strax efter inryck. Å andra sidan beskriver förbandet att en pluton använde civila skor under utbildningens två första veckor i syfte att minimera antalet skador. Upplevelsen är att plutonerna på SSS gör olika i många frågor och att belastningstegringen är ett sådant exempel.

Psykisk hälsa

Den psykiska hälsan upplever Pliktrådet som bra. Vi upplever att de värnpliktiga har tillräckligt stort förtroende för dina plutonchefer för att säga till om de inte skulle må bra. Värnpliktskonsulent och LMA jobbar också en hel del med just det psykiska måendet hos de värnpliktiga. Det är enkelt för de värnpliktiga att få tag på värnpliktskonsulenten vilket är av vikt för ett fungerande stödsystem.

Försvårshälsan

Vi hade inte möjlighet att träffa Försvårshälsan under besöket. Avseende daglig sjukvård upplever kompaniledningen vissa svårigheter i att få till bra rutiner som underlättar verksamhetens

genomförande med Försvvarshälsan. Effektiva och av Försvvarsmakten fastställda rutiner, som används av andra Försvvarshälsor, anses inte alltid vara acceptabla av Försvvarshälsan Karlskrona. Vår analys är att sjukmönstringslappar är en metod som fungerar någorlunda bra vid andra förband men denna metod används inte i Karlskrona.

Samverkan och samarbetet mellan SSS och Försvvarshälsan Karlskrona har utvecklingspotential och kontinuerlig kommunikation och återkoppling från Försvvarshälsan till SSS är viktigt för uppföljning av de värnpliktiga.

De värnpliktiga upplever att Försvvarshälsan är bra när de väl får komma dit men de står eniga med kompaniledningen om samarbetsförmågan. Pliktrådet ser över hur vi kan bidra till en förbättrad relation mellan förbandet och Försvvarshälsan.

Attityder och jargong

Jargongen på SSS är bra, med undantag för enskilda individer. De händelser som utspelat sig på förbandet är väl omhändertagna av kompaniledningen vilket vi ser positivt på. Befälen upplevs som kunniga och duktiga men de huvudförtroendevalda betonar också att de bedriver utbildning på väldigt olika sätt.

Utrustning

De värnpliktiga hade vid Pliktrådets besök precis bytt till den blå uniformen och lämnat in den gröna på förrådet. Underkläderna upplevs ej ändamålsenliga samt att de inte har fått ut tillräckligt många till antal. Antalet underkläder är dessutom olika mellan plutonerna. De värnpliktiga kvinnorna får köpa underkläder civilt vilket är en bra temporär lösning. Även kängorna till den blå uniformen upplevdes som dåliga. Många värnpliktiga har fått stora problem med fötterna på grund av detta vilket är olyckligt.

Vidare upplever värnpliktiga att skyddsglasögonen som undermåliga. De vanliga skyddsglasögonen går inte att använda tillsammans med civila glasögon och i och med att Försvvarsmaktens upphandling av glasögoninsatser utgått tvingas de glasögonbärande värnpliktiga använda "skidglasögonen". Dessa immar igen och är i vägen under skjutning. Pliktrådet uppmanar Försvvarsmakten centralt att omgående komma med en lösning på problematiken.

Avbruten utbildning

Sedan inryck har en personer avslutat sin utbildning på SSS. Vi får ta del av information kring avbrottet och har inga anmärkningar.

Resor

Resorna fungerar i regel bra. Vissa som bor långt bort har däremot problem med resorna. SSS har bussar som kör värnpliktiga till olika delar av Sverige för att underlätta resandet vilket tycks vara ett fungerande koncept.

Boendemiljö och vistelseutrymmen

Både Pliktrådet och de värnpliktiga upplever att boendemiljön i kasernbyggnaden fungerar bra. Det saknas dock sjuklogement vilket de värnpliktiga inte förstår varför. De förtroendevalda har föreslagit att omorganisera i logementen i syfte att tömma ett logement. Då skulle förbandet kunna tillgodose behovet av sjuklogement. Detta är något vi uppmanar till.

Under den första delen av utbildningen vid SSS bodde de värnpliktiga i en kasern där ventilationen inte fungerade. Detta har orsakat att värnpliktiga, under uppställningar, har svimmat av syrebrist. Problemet är välkänt och uppgiften ligger nu hos Fortifikationsverket att lösa.

Hållbarhet

Pliktrådet uppmärksammade inget speciellt.

Medinflytande

LMA på SSS kommer efter årsskiftet sluta i sin roll som LMA, efter detta är rollen vakant. SSS letar efter en efterträdare och till dess ska kompanichef med ställföreträdare ta på sig det ansvar LMA rollen innebär. Medinflytandeorganisationen upplevs som välfungerande. De huvudförtroendevalda som Pliktrådet fick träffa är väldigt engagerade och har mycket att bidra med till utbildningens kvalitet. Förtroendeperson och NVK representant efterfrågade mer information om sina roller och kompaniledningen tog detta i beaktning.

På SSS har de, förutom NVK-representanter, förtroendepersoner och skyddsassistenter, HBTQI-representanter. Detta är ett initiativ vi ser mycket positivt på och vi ser fram emot att följa upp detta arbete mot slutet av året.

Information och mönstring

De värnpliktiga önskar mer information om sina befattningar. Samtidigt som Pliktrådet besökte SSS hölls genomgångar om respektive befattning och vi hoppas att det efter genomgångarna är tydligare för de värnpliktiga vad de ska göra under sin fortsatta tid på förbandet.

Meningsfull fritid

Karlskrona centrum ligger nära och möjligheten till en meningsfull fritid är därmed tillgodosedd.

Soldathem

Både vi, de värnpliktiga, kompani- och förbandsledningen tycker det är olyckligt att det inte finns någon soldathemsverksamhet i nära anslutning till förbandet. Soldathemsföreståndaren har varit sjukskriven under hösten och vi har förhoppningar om att verksamheten kommer igång ordentligt framöver. Trots sjukskrivningen har Soldathemmet tillsammans med kompaniet löst enklare tillställningar samt att Soldathemmets lokal stått öppen för de värnpliktiga att besöka trots att ingen föreståndare varit på plats.

Avslutning

Pliktrådet hoppas att vi med denna rapport har förmedlat våra intryck på ett konstruktivt sätt. Besöket var präglat av ett transparent och samarbetsvilligt klimat. Tack till alla de vi pratade med under dagen. Särskilt tack till de Huvudförtroendevalda som bidrog med konstruktiva samtal och till stf kompanichef Joakim Hafström som planerade besöket och följde oss största delen av dagen. Vi har förhoppningar om, och ser fram emot, ett fortsatt gott samarbete mellan Pliktrådet och SSS.

Tack för ett givande besök,

Majken Hallbygård

PLIKTRÅDET

Plikträdet 2022/2023

070 – 848 59 79
Hampus Gillström
070 – 848 59 91

www.piktradet.se
info@pliktradet.se